

ναις καὶ ὀγκώδεις. Διὰ τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς ἀναπορ-
καὶ αὐτὸν καὶ διασταυροῖ τὰς ἐμπροσθίους πτυχάς,
ὑπὸ τὸν μανδύαν δὲ δύο φαίνονται παχεῖς πλόκα-
μοι κόμης κυματίζουσας, καὶ κομψῶς ἐκατέρωθεν
κατιστοιχισμένους τὴν χεῖρα τὴν κυρίως ἀναπορποῦ-
σεν τὸν ἐπενδύτην φέρει ἐπὶ τοῦ γόμφου, ἡ δὲ ἐ-
στὶν εἰναι ἀφανής, ὑπὸ τὰς πτυχάς τοῦ φορέματος
κρυπτομένη. Εὗρεθῃ δὲ τοῦ ἀγάλματος μόνον τὸ
ὑπὸ τοὺς γόμφους μέρος, κεκομμένον ὑπὸ τοῦ τεχνίτου
εἴτω λοξῶς, ὥστε τέμνεται ὀλίγον ὁ ἀριστερὸς γόμ-
φος ἐπὶ τοῦ ὁποίου στυλίζεται ἡ μία χεὶρ ἥτις
εἶναι ὀλίγον ἐρθακμένη. Τὸ δὲ ἄνω μέρος ἦν διὰ σι-
δήρου συνδεδεδεμένον, ἀνευ μολύβδου.

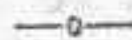
νασκαφὴ πρὸς ἀναζήτησιν τοῦ ἐλλείποντος μέρους τοῦ
ἀγάλματος τούτου. * Ἄν ἡ ἀνασκαφὴ αὕτη εὐδοκιμήσῃ
καὶ ἐπεκταθῇ, θέλει ἀνακαλύψει μίαν τῶν ἐπιστημοτέ-
ρων θέσεων τῆς ἀρχαίας Μήλου. Τὰ περίξ τοῦ χω-
ρίου τούτου εἶναι ὅλως ἀνέπαφα ἀπὸ ἐρρύσων
δίκαλλαν, καὶ ἐπομένως πολλὰ ὑπόσχονται. »

Μ.

ΤΟ ΣΠΗΛΑΙΟΝ ΤΩΝ ΓΙΓΑΝΤΩΝ.

(Mammoth Cave.)

Ἡ βίρεια Ἀμερικῇ, ὁ πρωτότυπος οὗτος τόπος,
ἐνθα ἡ φύσις ἐπιδεικνύει ἀναλογίαν παριστώσας ἅ-
μα τὸ ὑψηλὸν καὶ ἐξίσκιον, οὐδὲν ἀξιοθαύμαστον
εἶχεν ἱκανὸν νὰ παραδληθῇ πρὸς τὸν χαρακτηρὰ τοῦ
Νιαγάρα μέχρι τοῦ 1840, καθ' ἣν ἐποχὴν μεταλ-
λευταί τινες, καταγινόμενοι εἰς τὴν ἀνῳρυξίν τοῦ
νιτρώδους ἁλατος ἐν εἰ τῶν πολυαριθμῶν σπη-
λαίων τῶν κατὰ τὴν ἐπαρχίαν Κεντυκίαν, ἐπλα-
νθήσαν εἰς τοὺς τέως ἀδιεξόδους ἐλιγμούς τοῦ καὶ
ἔμειναν οὕτω, κεχωρισμένοι τοῦ λοιποῦ κόσμου, τε-
θαυμένοι μακρὰν τοῦ ἡλιακοῦ φωτός καὶ ἀποκεκλει-
σμένοι τῶν ἐπιλοίπων ζώντων ἐξδομήσαντα ὥσας!
Ἀλλὰ χάρις εἰς τὰς ἐπιμόνους ἐρεῦνας τῶν συντρά-
φων των, ἀνευρέθησαν οἱ δυστυχεῖς οὗτοι, καὶ ἀνα-
λαβόντες ἑαυτοὺς ἀπὸ τῆς φρίκης ἐκείνης, ἣν ἐνεποί-
ησεν αὐτοῖς ὁ φρικώδης ἐκεῖνος ἐνταφιασμός, περιέ-
γραψαν τὰς θαυμαστάς ἐκεῖνας ἀνακαλύψεις, ὡς ἔ-
καμον κατὰ τὴν ἐν τοῖς ἐγκάτοις τοῦ βράχου διατρι-
βὴν των, καὶ διήγειραν τὴν περιέργειαν τῶν ἀκρα-
τῶν των καὶ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ νὰ διακινδυνεύσωσι
μετ' αὐτῶν ὑπὸ τοὺς ἀπορρώγας τοῦ σπηλαίου, προ-
μεμηθευμένοι μὲ ἀριθύνειον μίτον πρὸς ἀποφυγὴν
τοῦ φόβου καὶ κινδύνου οὕτως ἀνηκούστου διερευνη-
σεως! Εἰς τοὺς τολμηροὺς ἄρα τούτους σκαπανεῖς
τῶν ὑπογείων χωρῶν τοῦ Σπηλαίου τῶν Γιγάντων
ὀφείλεται ἡ ἀκριβὴς περιγραφή τοῦ τεραστίου τού-
του θεάματος.

Τὸ σπήλαιον τῶν Γιγάντων κεῖται εἰς τὴν κομη-
τείαν Ἑδμονσῶνος ἐν Κεντυκίᾳ, τῶν Ἡνωμένων πολι-
τειῶν τῆς Ἀμερικῆς, 120 χιλιομέτρα μακρὰν τῆς
Λουδοβικοπόλεως καὶ Νασχοπόλεως, πλησίον τοῦ
πρασίνου ποταμοῦ, ὃν διαπλεύουσιν ἀτμόπλοια μετα-
φέροντα τοὺς περιέργους καὶ ἀποβιβάζοντα αὐτοὺς
200 περίπου βήματα μακρὰν τοῦ ὄρου τῆς περιηγή-
σεως των.

Ἡ θέσις, ἐν τῷ μέσῳ τῆς ὁποίας εὐρίσκεται ἡ εἰ-
σοδος τοῦ Σπηλαίου, λελατόμηται ἐκ φύσεως ἀπὸ
πειρὰν τιτανωδῶν θράχων λευκοφαίων καὶ μαδάρων,
οἵτινες ὅλοι συνάμα κλίνουν καὶ σχηματίζουσι κοι-
λάδα κατασκιπῇ ἐκ δρυῶν, καρυδῶν καὶ πτελεῶν,

Εὗρεθῃ δὲ τοῦτο ὄχι παρὰ τὰς θέσεις καθ' ἃς ἄλ-
λοτε διάφοροι ξένοι, καὶ μάλιστα Ἀγγλοὶ, πολλάκις
ἐσύλησαν διάφορα ὠρχία ἀγάλματα, ὅπου εὗρεθῃ καὶ
ἡ παρὰ τοῦ Κυρίου Βρέστ εἰς Γαλλίαν πωληθεῖσα
Ἀφροδίτη τῆς Μήλου, ἀλλ' εἰς ἄλλο, ὅλως ἀπομα-
κρυσμένον μέρος, τῆς ἀρχαίας πόλεως τὸ καλού-
μενον Προμυθιά, ἐνθα φαίνονται θεμέλια διαφόρων
ἀρχαίων κτιρίων καὶ εὗρεθῃ οὐχὶ ἐντὸς τῶν ἐρειπίων
αὐτῶν, ἀλλὰ ὀλίγον κχτωτέρω, ἐντὸς λακκώματος ὁ-
που φαίνεται ἐκείθεν καταπεσόν. Παρ' αὐτῷ ὑπάρχει
ἕξ ἐκείνων ὁμοίως τῶν ἐρειπίων προσερχομένη καὶ μικρὰ
ἐτάλη, φέρουσα τὴν ἐξῆς ἐπιγραφὴν μὲ ῥωμαϊζούσης
ἐποχῆς γράμματα, ΗΡΩΟΣ. Ἐν Μήλῳ ἐμελετάτο ἄ-

τὰς ὁποίας ἤθελε νομίζει τις ὡς ἐπίτηδες κατ' ἐκ-
θυγκλίαι πεφυτευμένας ὑπ' ἀνθρωπίνης χειρός. Εν-
ταῦθα ὑπάρχει λαμπρὸν ξυνοδὸν χειρὸν, κομψῶς ἐστρω-
μένον καὶ μετὰ πολλῆς φροντίδος διασκευασμένον, ὅ-
που οἱ περιηγηταὶ καὶ κατὰ τὴν ἀριζὼν καὶ κατὰ
τὴν ἀκχώρησιν των εὐρίσκουσιν ἀξίολογοὶ δεῖπνον
καὶ ἀναψυκτήριον.

Ἡ ὁρὴ τοῦ Σπηλαίου γίνεαι 207 βήματα μακρὰ
τοῦ ξυνοδίου εἰς τὴν ἀρχὴν κοιλοῦ κατεκταί-
ζομένης ὑπὸ πικρῶν πικρῶν καὶ λαϊκῶν, περὶ αἷ-
ἐγκλισσάντων οἱ ἔλικες τῆς ἀγλαμπέλου καὶ τῶν εὐ-
καμπῶν σχήμων. Ἐδῶ ὑφίστανται σωρεῖς λευκά-
νων, καὶ πρὸς τὰ δεξιὰ, ἀπὸ τῆς καμπῆς βράχου
τινός, ῥεῦμα ἄερος ἰσχυροῦ ἀγγέλλει ὅτι ἡ ὁρὴ εἴ-
ῃδη ἐμπρὸς σου σαρὰ καὶ σιωπηλῇ, καθὼς τὸ ἐν
αελοῖς ἄνθρωπον, καὶ τοὶ μηκέτι δίδον χρησμούς. Μι-
κρὸς ῥυαὶ ῥεῖ ἀψυφῆτι ὑπὸ τὸν πόδα σου, καὶ τὰ
ὕδατά του ἀφνίζονται εἰς τὴν ἄδυστον τὴν ὀρυχθεῖ-
σαν ἀπὸ τῶν μέγαν τοῦ κόσμου ἀρχιτέκτονων.

Ἐνταῦθα ἀρχοῦνται διὰ τοὺς περιηγητὰς ἐκείναι
αἱ ἀλληλοδιαδόχοι ἐκτάσεις καὶ διαρκούσιν ἐπὶ τὰς
τρεῖς ἡμέρας καὶ τὰς δύο νύκτας, καὶ ὅς μελλοῦσι
νὰ διατρέψωσιν ἐν τῷ Ἀμερικανικῷ Σπηλαίῳ οἱ δι-
τρεῖς ὁδηγοὶ οἱ μέλλοντες νὰ τοὺς ὁδηγήσωσιν εἰς τὸν
ὕπογειον τοῦτον λαδύρινον, ἀνέπτουσι πυροὺς ἐκ
ῤητίνης, καὶ τοὺς διανέμουσι κυκλῶν. Κατὰ πρῶτον
δὲ ὁδηγοῦνται εἰς τὴν αἴθουσαν, ὅπου τῷ 1823 οἱ
νιτρομεταλλεῖς ἀνεκάλυψαν τὸν σκελετὸν ἑνὸς γί-
γαντος, οὗ τὸ ἀνέστημα θὰ ᾔην ὑπερμέγεθες δι' ἐ-
φόρει σῶμα καὶ εἰς αἶμα πληρὴς ζωῆς, ἐπειδὴ τὰ
ὀστά του ἰσολόγουν πρὸς 8 $\frac{1}{2}$ πόδας κατὰ τὸ μήκος.
Πολλὸν καιρὸν ἔκειντο τεθειμένα ἐξω τοῦ τάφου, ἀλλ'
ἡ δεισιδαιμονία καὶ αἱ ὑποψίαι τῶν ἐργατῶν ἐκεί-
νων, ἠνάγκασαν τὸν ἀρχηγὸν τῆς ἐπιχειρήσεως νὰ δια-
τάξῃ νὰ ταφῶσι βαθέως τὰ περίεργα ταῦτα λείψανα,
τὰ ὅποια θὰ μετέβαλεν ἤδη ὁ χρόνος εἰς κόνιν.

Βήματ' αἱ πορρωτέρω παρουσιάζεται εἰς τὴν
δύσιν θύρα σκοληκοῦτος μὲν, ἀλλὰ στερεὰ ἐστὶ, ἡ-
τις, ἐπὶ τῶν στρογγύλων τῆς στροφαμένης, δίδει διό-
δον εἰς τοιοῦτον αἶρα ῥεῦμα, ὥστε σθένους τοῦ
πυρρός· καὶ ἐνταῦθα εἶνε, ἀληθῶς εἰπεῖν, ἡ καὶ αὐ-
τὴ ὁρὴ τοῦ σπηλαίου. Δὲν ἀρμίζει δὲ εἰς τὸ ἀντι-
κείμενον τοῦ παρόντος ἀθροῦ τὸ ν' ἀκολουθήσωμε-
βήμα πρὸς βήμα τὸν ὁδηγὸν καὶ τοὺς ὁδηγουμένους
εἰς τοὺς πολλοπλούς ἐλιγμούς τοῦ Σπηλαίου τῶν
Γιγάντων, ἀλλὰ περιτορικῶς θέλομεν περιγράψαι
μόνον τὰ κυριώτερα μέρη τοῦ μοναδικοῦ τούτου θαύ-
ματος τοῦ ἀνυγκλίτου πρὸς πᾶν ὁμοειδὲς του. Ἀρ-
καὶ δὲ νὰ εἰπωμεν, ὅτι το φυσικὸν τοῦτο ὑπόγειον,
τὸ ὅποιον ἡ ἀνθρωπίνη χεὶρ οὐδέποτε ἐμίανεν, ἀλλὰ
παρουσιάζεται εἰς τὰ ὅμοια τῶν θεωμένων μετὰ
τῆς πρῶτης ἀγνότητος ἀνθρώπων μόλις ἀνοιγομένων,
εἰς τὰς ὁδοὺς τῆς αὔρας, περιέχει 226 μὲν διό-
δους, 47 δὲ θαλάμους ἢ αἰθούσας, 8 καταρρέκτας
καὶ 23 ποταμούς ἢ λίμνας. Θέλομεν δὲ ἀρκεστὴ νὰ
περιγράψωμεν τὰς ἐπιστημωτάτας αἰθούσας αὐτοῦ,
παραπέμποντες τοὺς ἀναγνώστας ἡμῶν εἰς τὴν ζω-
γραφικὴν καὶ τελείαν περιγραφὴν, τὴν ἐκδοθεῖσαν ἐν

Λουδοβικοπόλει ὑπὸ τινος περιηγητοῦ, γνωστὴν εἰς
τ' Ἀμερικανικὰ βιβλιοπωλεῖα ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν
(Rambles in the Mammoth Cave.) Ἐκδρομὴ
εἰς τὸ Σπηλαίον τῶν Γιγάντων.

Ἰδοῦ, ἐνῶ ἐλθόντες, τὸ στενὸν προπύλαιον, τὸ φέ-
ρον εἰς τὴν «Πέροδο» Ἀύδουδόν· «Avenu d'Au-
dubon» τεύχη ἐκ λίθων ὁμαλῶν ὡς τὸ μάργαρον,
ἀνευ ῥήγματος, χωρὶς ἄλλου φυσικοῦ κοσμήματος
πλὴν διὰ τινος ἐπιστυλίδος κατὰ μῆκος ἐπιβραδύ-
της. Τοῦτο δὲ ἄλλοτε ἦν ἀναψυκτήριον, ἐθα οἱ ἰ-
θγαίνεις οἱ ἐξουσιάζοντες τὸν τόπον, πρὸ τοῦ ἀποι-
κισμοῦ τῶν Εὐρωπείων, ἐθαπτον τὴν ἡρατισμένην
ἤδη ἐκείνην φυλὴν τῶν γιγάντων. Ἡ περιοχὴ αὕτη
ἔχει μῆκος ἐν καὶ ἡμισυ χιλιόμετρον, εἰς δὲ τὴν ἀ-
ρχὴν τῆς εὐρίσκειται φρεὰς 25 ποδῶν βάθος, ἐξ οὗ
ἀναδύει ὕδωρ διαυγές, ὡς ὁ κρύσταλλος, καὶ οὐ πέ-
ριξ ὑφύονται στῆλαι ὡς αἱ σπειροειδεῖς κάλχαι προσ-
ανιούται ἐκφυαζόμεναι εἰς τὴν σκότος τοῦ θάλου. Πρὸς
δεξιὰν δὲ εὐρίσκειται ὁ «Θάλαμος τῶν νυκτερίδων»
ἵπου τὸν χειμῶνα καταφεύγουσιν οἱ ὑπόπτεροι οὗ-
τοι μῦς.

Ἐπανερχόμενος δὲ, ἐμβαίνεις εἰς τὴν, «Μεγάλαν
Στοῦν», γέφυραν εὐρείαν 16 μέτρα πλάτους καὶ
ἰσάριθμα ὕψους, ἥτις φέρεται εἰς τὰ Kentucky Cliffs
οὕτως ὁμοιάζομενα διὰ τὴν πρὸς τὰ καθεστὰ ὅλη ὁ-
μοιοτήτ' αὐτῶν τὰ παρακείμενα εἰς τὸν ποταμὸν Κεν-
τούκην. Ἐνταῦθα πρὸς ἑκατὰ ἐτημάτων, εὐρί-
σκεται εὐρύχωρον αἴθουσαν ὁμοιάζουσαν ὡς ἐκ τοῦ
σχήματος καὶ τῆς ἀρχιτεκτονικῆς τῆς μ' ἐκκλησίαν.
Ἐκτὸς ταύτης δύνανται νὰ συναθροισθῶσιν πεντακί-
χλιοι σχεδὸν ἄνθρωποι, εἰς ἐν δὲ τῶν διχωρισμά-
των τῆς, ἡ φύσις ἐκαλλιτέχνηται ἐδραν, εἰς ἣν ἐρ-
χεται τις διὰ πλαγίας στοᾶς. Διὰ ταῦτα ὁ τόπος
οὗτος ὑπερῆξεν ἤδη πολλάκις αὐτόπτης μάρτυς θρη-
σκευτικῶν τελετῶν, καὶ τὸ ακουστικὸν ἐνταῦθα εἶνε
τόσον ἐξάιστον, ὥστε εἰς ῥήτωρ ὁμιλῶν, διὰ τῆς φη-
σικῆς φωνῆς του, παράγει τεσοῦτον ἦχον, ὅσον ἂν
ἐφώναζε μὲ πλήρεις πνεύμονας. Εἰς πυρτός, εἰς τὸ
μέσον τοῦ ναοῦ πεπηγμένος ἀρκεῖ νὰ φωτίξῃ ὅλον
κλῆρον τὸν ναὸν τοῦτον· ἐπειδὴ ἡ φλόξ, σκυρπιζομένη
πανταχόσε, διαχέει τὸ φῶς εἰς τὰς κδαμαντίνας ἀ-
κμῆς καὶ γωνίας τῶν σταλαγματιῶν καὶ σταλακτι-
τῶν, οἵτινες ἀντανκλῶσι τὴν λάμψιν ταύτην, κα-
τὼς αἱ πλευρίδες Βενετικοῦ κατόπτρου. Ἰδιοῦ, οἱ δὲ
τινας Ἀμερικανοὶ ἔδωκαν ἐν τῇ περιοχῇ ταύτῃ καὶ
μουσικὰς συμφωνίας, καὶ βεβαιοῦσιν ὅτι οὐδέποτε
αἰθροῦτα ἐπίτηδες διὰ μουσικὴν κατασκευασμένη ἀπέ-
δωκεν οὕτως ἐντελῶς ὅλας ὁμοῦ τὰς πρὸς τοῦτο ἀ-
παιτούμενας συνθήκας. Ἐξερχόμενος δὲ τοῦ παρεκκλη-
σίου τούτου, εὐρίσκει τὸ μέγιστον νιτροπυρρὸν τοῦ
κόσμου, τοῦ ὁποῦ οἱ θησχυροὶ εἰσὶν ἀνεξάντλητοι.

Ἡ δὲ «Γοτθικὴ Πέροδος», ὁνομαζομένη οὕτως
ὡς ἐκ τῆς ἐμφάσεώς της ὁμοιάζουσε ὀλίγον μὲ τὴν
ἀρχιτεκτονικὴν τοῦ Μασαϊῶνος, ἐκπλήττει τὰς ὀψεις
διὰ τὴν μεγαλοπρεπὴ τῆς διάταξιν. Ἐνταῦθα εὐ-
ρίσκοντο, πρὸ πάντων ἤδη ἐτῶν, δύο μουμίαι κεκα-
λυμμέναι καταστίκτοις δέρμασι δορκάδος· ἡ μία τού-
των ἀνήκουσα εἰς τὸ θῆλυ γένος, ἦν ὑψηλὴ μὲν τὸ

εἰσὶν ἄλλα, κανονικωτάτη δὲ τὸ σχῆμα· ἡ δὲ περὶ τὰ ἀντικείμενα τὰ περὶ τ' ἀνθρώπινα ταῦτα λείψανα εἰσὶν, καθὼς τέσσαρα ζεύγη ἐμβάδων Ἰνδικῶν, δύο εἰκοσι ἑτερομεγέθεις, πέντε κεφαλόκοσμοι πεποιημένοι ἐκ πτερῶν λαμπροῦ χρώματος, ἑπτὰ βελόνια πρὸς ῥαφὴν ὀστέϊνα, σύριγγες καὶ ἄλλα πολλὰ οἰκιστικὰ σκεύη, ἀπέδειξαν εἰς τοὺς ἀνκαλύψαντας τοὺς καλεστοὺς τούτους ἐν τῷ τετραγώνῳ τάφῳ, ὅπου ἦσαν ἀποτεθειμένα, ὅτι ἀμφότεραι ἀνῆκον εἰς τὴν Ἰνδικὴν φυλὴν. Καὶ ἡ μὲν μία, ἐναποτεθείσα εἰς τὸ Κιανάτου μουσεῖον, ἠφανίσθη ἐν τῷ ἐμπρησμῷ τῷ ἀποτερώσαντι τὴν ὠραίαν ἐκείνην συλλογὴν, ἡ δὲ διατηρεῖται ἔτι ἐν τῷ Βρετανικῷ Μουσείῳ.

Βήματα τινὰ μακρὰν τῆς «Γοτθικῆς Παρόδου» ὁ ὁδηγὸς δεικνύει σοὶ ἐκκερμῆ κώδωνα, ὅστις πληττόμενος μὲ ῥαβδόν, παράγει ἤχον ὀξύν. Βάνδαλός τις ὁμοῦ ἐκ Φιλαδελφείας, βανδαλικῇ ἀπειροκαλίᾳ, ἐπὶ τῷ περὶ τὸν τοῦτο φαινόμενον, τὸ ἐνιαῖον εἰς τὸ εἶδος του ἔσω. Προσέτι εὐρίσκεται ἡ, «Τῆς Δουδοίκης κοιτίς», τὸ «τοῦ Ἰφρίστου σιδηρουρίου» καὶ τέλος, ὁ «Θάλαμος τῶν ἐνθυμήσεων», ὅπου οἱ θεωροί, διὰ τοῦ καπνοῦ τῶν πυρσῶν τῶν, σημειοῦσι τὰ ὀνόματά των ἐπὶ τῶν χωρισμάτων τῶν ἀκτινοβολούντων ἐκ τῆς λαμπρότητος τοῦ θόλου.

Ἡ δὲ «Λίθουσα τῶν σταλακμιτῶν» εἶν ἐκ τῶν περιεργωτάτων μνημείων τοῦ «Σπηλαίου τῶν Γιγάντων». Καὶ ἡ ζωηροτάτη φαντασία δὲν δύναται νὰ παλάσῃ ἰδέαν τῶν καλλονῶν, τὰς ὁποίας ἡ φύσις φιλοτέχνησεν ἐκείων περίπου μέτρα ὑπὸ τὴν γῆν. Αἱ ἀδαμαντινὴ ἀκρωτῆ, αἱ ἐκ λαμπρῶν μαργαριτῶν πλευραὶ, οἱ ῥόμβοι οἱ ἐκ σμαράγδων ῥιζυρώτατα ἐκλαμπουργημένων, ὅλα τὰ θαυμάσια τοῦ ἐργασταρίου τοῦ ἀρίστου λιθογλύφου εἰσὶ περικύβητα εἰς τὸν θόλον, ἐπὶ τῶν διαχωρισμάτων καὶ τῶν ἐμφωτάτων στηλῶν τῆς αἰθούσης ταύτης. Θεωρῶν καίνας τοὺς εὐθυγράμους σταλακτίτας καὶ τὸ ἔσθον μέγεθος ἠθέλει νομίσαι τις, ὅτι εὐρίσκεται ὑπὸ τῷ ὀρφνῇ τοῦ ναοῦ τῆς Μητροπόλεως τῶν Παρισίων (Notre Dame de Paris) ὅς ἐξῆλθε τετελεσμένη ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ ἀρίστου τῆς ἀρχιτέκτονος.

Ἐτι πορρωτέρω ὁ ὁδηγὸς σὲ καθίζει εἰς τὴν «ἑδραν τοῦ Διαδόλου», στύλον ὀγκώδη, ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ὁποίου ὑπάρχει πέτρινος θρόνος. Ἀκολουθῶς δεῖκνυνται «τὰ ὀχυρώματα τοῦ Νεπολέοντος» ἡ «Κεραλὴ τοῦ ἐλέφαντος, ἡ «Βαθεῖα καλουμένη ὀπή» «τὸ ἄλμα τῶν ἐρωτολήπτων» ὁ «κρουτάλλινος στύλος» ἡ «Ἀλατοθήκη» καὶ τελευταῖον, «τὸ δῶμα τοῦ Ἀννετίου», ὅπου ὑπάρχει θαυμαστὸς κατεργασίας, οὗ τὰ ὕδατα κρημνιζόμενα, ἀφανίζονται εἰς ὁρμαὶ ἀπύθμενον.

Ἀ ὁ δὲ τῆς «Μεγάλης Στοᾶς» ὁδηγεῖται ὁ θεωρὸς εἰς τὴν «Λίθυσαν τοῦ χοροῦ», μέγα δῶμα ἐλλειψοειδὺς σχήματος, οὗ εἰς τὸ κέντρον ὑψοῦται περιφερὴς οἰκοδομή, στηριζομένη πανταχόθεν ὑπὸ στηλῶν, τὰς ὁποίας διώρισε, φαίνεται, ἡ φύσις, ἵνα ὑποστηρίξωσι μίαν ὀρχήστραν. Ὁ ὁμαλὸς καὶ ὀριζήσιος οὗτος τόπος, εἶνε καταλληλότερος διὰ χορόν ὁ χορευτικὸς αὐτὸς τόπος, ἢ εἰς πάντα ἤχον ἐπὶ πναλαμ-

βανομένη ἡχώ, τὰ πάντα ἐδῶ φαίνονται τερπνὰ καὶ ἡδονικά. Βήματά τινα μακρὰν, πλύνεις τοὺς πόδας εἰς τὴν, «πηγὴν τῶν Willis», περὶ τῆς ὁποίας αὐλίζουσιν οἱ μεταλλευταὶ τοὺς βόας, τοὺς ὁποίους μεταχειρίζονται εἰς τὴν γεωργίαν των, καὶ οἵτινες ζῶσιν αὐτοῦ δεκαπέντε ἕως εἰκοσιν ἔτη, ἰσχυροὶ καὶ γενναῖοι, μὴ βλέποντες πλέον τὸ τοῦ ἡλίου φῶς, ἀφ' ἧς στιγμῆς εἰσαχθῶσιν εἰς τοῦτο τὸ ὑπόγειον.

Πρὸς δεξιὰν δὲ εἶνε τὸ «Μαυσωλεῖον τοῦ Γίγαντος», βράχος ἄξιος μνήμης, ὁμοιάζων μὲ σαρκοφάγον, οὗ αἱ τέσσαρες γωνίαι εἶνε πυργοειδεῖς, καθὼς τὰ πυργία τοῦ μεσαιῶνος. Ἀκολουθῶς εἰσέρχεται εἰς τὸν «Μέγαν Ἀγκῶνα», ὅστις εἶνε γέφυρα καμπύλη, καλλωπισμένη μὲ πολυσχῆμους σταλακτίτας καὶ φωτιζομένη ὑπὸ Βεγγαλικῶν πυρσῶν, παρεχει γοητευτικωτάτην θέαν. Πρὸς τ' ἀριστερά δὲ εὐρίσκονται οἱ «θάλαμοι τῶν ἀρρώστων», ὀνομαζόμενοι οὕτω διὰ τὰς ἰατρικὰς τῶν ιδιότητας ὅσων διὰ τοὺς πάσχοντας μαρμαρόν. Εἰσὶ δὲ οὗτοι εἰκοσι περίπου οἰκίσκοι, ὅλοι μὲ τ' ἀνιχνεύει τῶν ἐπιπλα, ἐνθα συναθροίζονται ἐνίοτε ὡς δεκαπέντε καὶ εἰκοσι πάσχοντες, μετὰ τῶν ὁποίων συνοικοῦσι νοσοκόμοι τινὲς καὶ εἰς ἱατρὸς ἵνα νοσηλεύωσι τοὺς ἀρρώστους.

Μέτρα τινὰ παρέχει τοῦ τελευταίου τῶν οἰκίσκων εἰσέρχεται εἰς τὸ «δωμάτιον τῶν Ἀστέρων», εἰς τόπον περιεργωτάτης καὶ ἀπαραμίλλου κατασκευῆς ὁ θόλος ὑψηλότερος ὢν εἰς τὸ μέρος τοῦτο, φαίνεται κάταστρος ἐξ ὅλων τῶν οὐρανίων ἀδαμάντων, καὶ ὅταν ἡ φλόξ φωτίζῃ τὰς ὀμαλὰς καὶ στιλπνάς πλευρίδας των, τὸ βλέφαρον ἀναγκάτως χαμηλόνει ἐνώπιον ἐκείνων τῶν διαπύρων φώτων. Ἐν τῷ μέσῳ δὲ ταύτης τῆς αἰθούσης οἱ Ἰνδοὶ ἐξέθεσαν ποτὲ τὸ σῶμα τινὸς τῶν ἀρχηγῶν των, καὶ ἀνερευνῶν, εὐρίσκει τις μέχρι σήμερον τοὺς μακροὺς κάμακας, ἐφ' ὧν ἦν τεθειμένον τότε τὸ φέρετρόν. Ἀκολουθῶς ὑπάρχει διόδοι τινες, εἰς ὧν τὸν θόλον κρέμονται εἰς μακρὰς κροκίδας καὶ πίπτουσιν ὡς χιῶν διὰ τοῦ ἐλαφροτάτου πνεύματος καὶ τῆς ἐλαχίστης κινήσεως οὐσίαι τινὲς τεταριχευμένα.

Ἐμπροσθεν δὲ τοῦ «καταρράκτου», ὅστις, ὡς μεγάλη ὀδὸν, καταρρέει εἰς χάσκη μὲ ὀπὴν χάνουσαν καὶ τρόμον ἐμπνέονταν, κάθεται ὁ περιηγητὴς ἵνα λάβῃ τὸ γεῦμα· διότι ὁ τόπος εἶνε κατάλληλος εἰς τοῦτο. Τὰ πάντα προκαλοῦσιν εἰς δειπνον, τὰ καθήματα, ἡ τράπεζα, τὰ φιλοτεχνηθέντα ὑπὸ τῆς φύσεως καὶ προσέτι ἡ ὀρεξίς ἡ διεγερθεῖσα ὑπὸ τοῦ κόπου ἀπὸ πρωΐας.

Ἰθούμενος δὲ ὑπὸ τῆς περιεργείας, προχωρεῖ τις εἰς τὴν «Μαγνητικὴν κατοικίαν τοῦ Ἑρμῆτου», εἰδος μαυρουσίας Ἀλάμβρας, ὅπου οἱ σταλακμίται, συναπτόμενοι μετὰ τῶν σταλακτιτῶν, ἀποτελοῦσι θαυμάσια καὶ χαριέστατα σχήματα. Ἔπεται δὲ ταύτη ὁ, «Ναὸς», μεγάλη περιφερὴς οἰκοδομή, πολὺ εὐρυτέρα τοῦ κατὰ τὴν Ἀντίπαρον Σπηλαίου, καὶ θεωρουμένη ὑπὸ τινων περιηγητῶν πολὺ μεγαλοπρεπέστερα τὴν θέαν παρὰ τὸ δῶμα τοῦ Ἁγίου Πέτρου ἐν Ῥώμῃ ἢ τὸν Τοῦρλον τῆς Ἀγίας Σοφίας ἐν Κωνσταντινουπόλει.

Ἐνταῦθα αἱ συναδίαί, αἱ ἐπισκεπτόμεναι τὸ «Σπηλαίον τῶν Γιγάντων», κίμνουν συνήθως τὸν πρῶτον σταθμὸν, ἵνα περάσωσι τὴν νύκτα· ἕκαστος σκεπάζεται ὑπὸ τὴν σισύραν τοῦ καὶ περὶ θύλας περὶ διδεται εἰς ὕπνον νήδιμον. Τῇ δὲ ἐπαύριον, ἀπὸ τῆς πέμπτης πρωΐνης ὥρα, ὁ μικρὸς οὗτος στρατός εἰς ἔτοιμος ἤδη πρὸς ἀναχώρησιν καὶ προχωρεῖ διὰ τῆς γῆς τῶν σπηλαίων τῶν λεγομένων «Σεβίλη» ἢ «Ἐρημοὶ αἰθουσαι», ὡς ἡ βιβλὶα σιγῇ τραπέσσεται μόνον ὑπὸ τοῦ πηγάου τῶν χειμῶνων, τῶν κατὰ κρημνισμένων περὶ τὰς μετὰ μανίας καὶ σποδότητος πολλῆς. Κλίμακας στερεὰς φέρουσιν εἰς ἄλλην αἰθουσαν περιεργατικὴν καλουμένην «δῶμα Γορίνου», τὴν ὁποῖαν καταφωτίζουν οἱ Βεγγαλικοὶ πυρτοί, ὡς ἀπεχέοντο ὅλα τὰ οὐράνια φῶτα· μετὰ δὲ τὴν ἄκρην τοῦ γοιτρευτικοῦ τούτου τόπου, πλησιάζουσιν ἡδὲ εἰς τὸ ἀκμήθιον οὐρανόν, βόθρον, οὗ τὸ σχῆμα ὁμοιάζει μὲ πίδαλιν ἵππου καὶ ἐν τῷ μέσῳ διατείνεται βράχος ἐν σχήματι ἀκρωτηρίου. Ἐδῶ ὁ ὁδηγός, ἀνάπτων κλάδους καὶ χαρτίνους πυρσούς, τοὺς ῥίπτει εἰς ἐκείνην τὴν ἀβύσσον, ὅπου εὐθὺς εἰς τὸ σκότος γίνονται ἄφαντοι.

Γέρουσα ἐκτεινομένη ἐπὶ τῆς βιβλίου χαλδῆς τῆς τῆς, φέρει εἰς τὸν τόπον, ὅστις καλεῖται «Δίοδος Πεντίκου», γεφυρὰ τεσσάρων χιλιομέτρων τὸ μήκος, παριστώσα εἰς τὴν ἀρχιτεκτονικὴν τῆς σχῆμα Γοιθικὸν μὲ τοὺς γωνιώδεις καὶ ὑπερφανεῖς θόλους, καὶ παρ' αὐτὸ εὐρίσκεται ἡ «Βρωμελία Βέρε», ὑψηλὸς σταλαγματίας, οὗ τὰ περιγραφώματα παριστῶσι τὸ σχῆμα τοῦ πηλατίμου τούτου καρπύ· ἔπειτα εὐρίσκονται οἱ ἐλικοειδεῖς διάδρομοι, στενοὶ καὶ δίκρανοι φέροντες εἰς τὴν «Λογίαν τοῦ Βανδίου». Οὗτος δὲ εἶναι βράχος κωνικός, εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ ὁποίου ἀναβαίνει ὁ ὁδηγός, ὡς νὰ παρατηρήσῃ θεατρικὴν σκηνήν. Ἐνταῦθεν διὰ σχοινίων μὲ κώλους, διὰ μέτου σχισμάδων στενῶν καὶ σχεδὸν ἀδιεξόδων, φθάνει ὁ θεωρὸς εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ «Γιγαντείου δώματος», ὅπου λαμβάνει τὸ δείπνον καὶ περὶ τὴν δευτέραν νύκτα.

Τὴν δὲ τρίτην πρωΐαν φθάνουσιν εἰς τὴν ἄκρην τῆς «Νεκρῆς θαλάσσης», μηδελὸν ἐξούσης, κατὰ τὸ φαινόμενον, ἔχουσιν. Ἐνταῦθα ὁ ὁδηγὸς διὰ τινος δικτύου ἀλυσῆς διὰ τὸ κοινὸν πρόγευμα πλῆθους ἰχθυῶν ὁμοίων καθόλου μὲ κωδίου, μὲ μόνον τὴν διαφορὰν, τὴν παρὰ τὴν ταύτην, ὅτι ὁ πλάστιγς τὰ ἐστέρητε τὸ ὄργανον τῆς ὀρέσεως. Λέμβος προσδεδωμένη εἰς τὴν παρὰ τὴν δέχεται τέσσαρες ἀνθρώπους, οἵτινες, πρὸς εὐχαρίστησιν ἐαυτῶν τε καὶ τῶν εἰς τὴν ξηρὰν μενόντων, ἀνάπτουσι πυρσούς καὶ διακαυδίζουσι τὴν ζωὴν τῶν εἰς τὴν κατὰ τὸν ταύτην λίμνην ἤθελεν εἶπει τις, βλέπων αὐτούς, ὅτι ἡ μυθολογία δὲν εἶναι καθόλου μῦθος· ἐπειδὴ ὁ Χάρων διακομίζει διὰ τῆς Στυγὸς τὰς σκιάς τὰς πληρωτάτας αὐτῶν τὸν διωριζόμενον ὄβολον. Πρὸς δεξιὰν δὲ, ἐπὶ μιᾷ σπηλίδος ἐκτεινομένης ὑπεράνω τῆς «Νεκρῆς θαλάσσης», τὰ φῶτα τινῶν πυρσῶν, προτιθέουσιν ἔτι εἰς τὴν εἰκόνα ταύτην ἐμφανὲς ὅπως ταρτάρειον.

Ὁ θεωρὸς, ἐκείθεν τῆς λίμνης ταύτης, εὐρίσκει ὁ-

μητικὸν ῥεῖθρον ὀνομαζόμενον, αἰχρῶν, ῥέον ὑπὸ βέλος τριῶν ποδῶν μόνον· ἀλλ' ἐν περιπτώσει αἰφνιδίως καταγίγδοι, ὅτε ὑψοῦνται τὰ ὕδατα ὑπεράνω τῆς συνήθους ἐπιφανείας, συγχάκις βιάζει τοὺς εὐρισκομένους εἰς τὴν ἀντίπεραν ὁχλὴν νὰ προσμένωσι μετ' ὑπομονῆς τὸν ἔκρουσιν τῆς αἰφνιδίου αὐξήσεώς του. Πρὸ ἐνός δὲ ἔτους, ἀνεκλήρητη ὑψηλὴ τις διάσπασις, ὀνομασθεῖται ὡς ἐκ τῆς σμικρότητός της «Καθαρτήριον». Ἐν δὲ τῶν περιεργατικῶν φαινομένων τοῦ Σπηλαίου τῶν Γιγάντων εἶναι ἀναντιλέκτως ἡ προσότης τῶν ῥεῖθρων ἐκείνων, αἵτινα δὲν ἔχουσιν οὐδεμίαν ἐκρυσιν καὶ ὡς ἡ πηγὴ, καθὼς, καὶ ἡ ἐκροὴ εἰσέτι δὲν ἀνεκλήθησαν.

Εἰς διόδους ὀνομαζόμενας «Ἐλ-γὸρ» — «Δίοδος Σιλλιμάν», «Στοὰ Οὐλλιγικτῶν», φθάνουσι διὰ κλίμακας διακοσίων τριάκοντα ποδῶν εἰς τὰ «Ἡλιτικά», εἰς τὴν εἰσοδὸν τῶν ὁποίων ῥέει κρουνοὺς θηοῦχων ὑδάτων, καὶ τῶν ὁπίων τὰ διαχωρίσματα εἰς κεκαλυμμένα μὲ σταλακτίτας ὁμοίους μὲ κλήματι πλήρη βοτρυῶν, ἐξ οὗ ὀνομάζεται ὁ τόπος οὗτος «ἡ ἄμπελος τῆς Μικρίας». Ὀλίγον πορρωτέρω εὐρίσκεται ὁ, ἁγίος τάφος, ἐντελής μίμησις τοῦ τάφου τοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ. Ἐνταῦθα οἱ σταλακτίται ἔχουσιν εἰς τὰ πλάγια τὸ σχῆμα μακρῶν ἐριουργῶν ἱματισμῶν τεθειμένων μετὰ τάξεως καὶ κομψότητος, εἰς δὲ τὴν ὁροφὴν σχήματα λυχνιῶν ὁμοίων μὲ τοὺς κρεμαμένους εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Λυκαλίου.

Τὸ δὲ «δωμάτιον τοῦ ἀρχαιολόγου Κλεβελένδου», εἰς τὴν ὅβιν ὅλων τῶν θεωρῶν φαίνεται καὶ εἶναι τὸ θαυμαστότατον θαῦμα τοῦ μεγάλου τούτου κατὰ τὴν Κεντουκίαν θαύματος. Ἐνταῦθα ζωρὰ καὶ γόνυμοι ραντασία ἀνευρίσκει πανοπλίαι, εἰκόνας, κυλινδράκια, πικίλα ἀντικείμενα ἄλλα περιεργεῖς, ἀληθῆς μουσεῖον ὁμοίον μὲ τὸ συλλεγὲν ἄλλοτε πλουσίαις δαπάναις ὑπὸ τοῦ Πέτρου Ῥεβοῦλου καὶ πωληθὲν τὸ 1823 εἰς τὸν Γ. Κάρολον βασιλέα τῆς Γαλλίας.

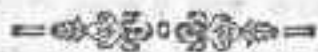
Ἡ δὲ «Αἰθουσα τῶν Βρυονίων», ἧς ὁ τόπος εἶναι κατασκευῆς ὑπὸ σταλαγματικῶν στρογγύλων καὶ λευκῶν ὡς ὁ ἀλάσκιτρος, πρόκειται τοῦ «Σπηλαίου τῶν βρωμῶν ὀρέων», τοῦ ὁποίου ἡ μὲν γῆ εἶναι κεκαλυμμένη μὲ μεγάλαις τμήμασι γοιτρεῦ, εἰς τὴν ἄκρην δὲ καίται ἡ «Αἰθουσα Κρόγγιμα», τὸ πλεον ἐτχάτον διερευνηθὲν μέρος τοῦ Σπηλαίου τῶν Γιγάντων.

Καὶ τοιαύτη μὲν εἶναι ἡ ἀπλή περιγραφὴ ἐνός τῶν θαυμασιωτάτων ἐν τῇ Ἀμερικανῇ χώρᾳ ἀριστουργημάτων τῆς φύσεως, ἀριστουργήματος ἄνευ ὁμοειδοῦς, οἱ δὲ ἀνεγνώσκειται ἡμῶν, ἐκ ταύτης, θέλουσι δυνηθῆναι σχηματίζουσι περιληπτικὴν τινὰ ἰδέαν τοῦ γεγραμμένου τούτου σπηλαίου, τὸ ὅποιον, ἵνα περικληθῇ τὸ ὅλον, ἀπαιτοῦνται τρεῖς ἡμέραι καὶ δύο νύκτες. Ἄς προσθέσωμεν δὲ ἡμεῖς ὡς συμπλήρωμα τῆς πειστής ταύτης εἰκόνας, ὅτι τὸ θαῦμα τοῦτο τῆς Κεντουκίας δὲν περιέχει οὐτ' ἐρπαιὰ οὐτε βλαβερά θηρία, ὅτι ὁ ἀὴρ ἐντὸς αὐτοῦ εἶναι τὸσαν καθαρός, ὡς διὰ λύσεις καὶ σῆψις δωμάτων εὐδέποτε γίνεται, καὶ τέλος, ὅτι τὸ πῦρ πάντοτε διατηρεῖται ἐκεῖ εὐκόλως. Ἡ θερμοκρασία τοῦ Σπηλαίου τῶν Γιγάντων

μετά τε τὸν χειμῶνα καὶ τὸ θέρος, εἶνε 59 βαθμῶν
μετὰ τὸ θερμόμετρον τοῦ Φαχρεϊνχάιτ.

Μέγα Ρεύμα, τῇ 25 Σεπτεμβρίου 1852.

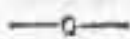
I. A.

ΤΑ ΕΦΗΜΕΡΑ ΕΝΤΟΜΑ,

καὶ οἱ τελευταῖοι λόγοι

ένός ἐξ αὐτῶν.

Λαμβάνεται ὑπὸ τοῦ Ἀριστοτέλους ὅτι ὑπάρχουσι
ἐν τῷ Ἰπανίν ποταμῷ ζώοντα, ἐπὶ μίαν μόνην
ἡμέραν ζῶντα· καὶ τὸ μὲν ἀποθνήσκον περὶ τὴν ὁ-
ρᾶν ὥραν τῆς πρωΐας, ἀποθνήσκει κατὰ τὴν ἀ-
μῆν αὐτὴν τῆς νεότητός του, τὸ δὲ περὶ τὴν πέν-
την ὥραν τῆς ἐσπέρας, ἀποθνήσκει ἐσχάτο γήρων ἤδη
ἐν ἀνικμύσασκον.

Εἰς τῶν ῥωμαλεωτέρων μεταξὺ τῶν Ἰπανίων αὐ-
τὸν ὑπῆρξε, κατὰ τὰ ἔθνη ταῦτα, ὁμόχροτος αὐτῷ
τῷ γένει. Οὗτος εἰσῆλθεν εἰς τὸ στάδιον τοῦ βίου
τοῦ τοῦ λευανγῆς τῆς πρωΐας, διὰ δὲ τῆς ἀπηνήθους
αἰῶνος τῆς ἰδιοσυγκρασίας του ἠδυνήθη νὰ φέρῃ τὸ
ῥῆμα ζωῆς ἐνεργητικῆς κατὰ τὸ διάστημα τῶν ἀπει-
ρημένων δευτερολέπτων δέκα μέχρι δώδεκα ὥρων.
ἰσχυροῦς τῆς μακρᾶς ταύτης τῶν στιγμῶν ἐπακο-
υμένης, ἀπέκτησεν ὑψηλὴν σοφίαν διὰ τε τῆς πεί-
ρης καὶ διὰ τῶν παρατηρήσεων αὐτοῦ ἐπὶ πάντων
ὧν εἶδε. Θεωρεῖ οὗτος τοὺς περὶ τὴν μισημέριαν
ἐπιβιόντας ὁμοίους του ὡς πλάσματα, εὐτυχῶς ἀ-
πλλαγέντα τῶν ἀπειρῶν ἐνοχλήσεων εἰς ἃς τὸ γῆ-
μι ὑπόκειται. Δύναται δὲ νὰ διηγηθῇ πρὸς τοὺς
ἐπίηους αὐτοῦ περὶ τῆς ἐκπληκτικῆς γεγονότων
ἐργαστέρων πάντων τοῦ ἔθνους του τῶν ἀπομνη-
στευμάτων. Τὸ νέον σμήνος συγκροτούμενον ἀπὸ
ἁπλῶν, αἵτινα ἔζησαν ἤδη μίαν ὥραν, πλησιάζει εὐλα-
στῶς τὸν σεβασμιὸν αὐτὸν γέροντα, καὶ ἀκροᾶται με-
τὰ θαυμασμοῦ τῶν διδασκτικῶν αὐτοῦ λόγων. Πᾶν
εἰς οὗτος διηγηθῇ, φαίνεται θαυμάσιον εἰς τὴν βρα-
χυδίαν ταύτην γενεάν. Τὸ ἡμερήσιον διάστημα φαί-
νεται αὐτοῖς ὡς ὁλοκλήρων αἰώνων διάρκεια, καὶ ἡ
ἐπιβίωσις ἀναγράφεται ἐν τοῖς χρονικοῖς αὐτῶν ὡς ἡ
μεγίστη τῆς δημιουργίας τῶν ἐποχῶν.

Τὸ σεβασμιὸν αὐτὸ ἐντομον, ὁ Νέστωρ οὗτος τοῦ
ἔθνους, ἀσθενόμενον ἐγγίζοντα τὸν θάνατον, προσ-
εκάλεσεν ὀλίγον πρὸ αὐτοῦ καὶ περὶ τὴν δύσιν τοῦ
αἵματος πάντας τοὺς ἀπογόνους φίλους καὶ γνωρίμους
αὐτοῦ, ὅπως διακοινώσῃ αὐτοῖς, ἀποθνήσκον, τὰ
τελευταῖα αὐτοῦ γνώμας. Συρρέουσάντος δὲ πνιγα-
λῶς τοῦ πλῆθους ὑπὸ τὴν εὐρύχωρον στέγην μύκητος
τοῦ, ἀπεύθυνεν αὐτοῖς τὸν λόγον ὁ ἐπιβίαντος γέ-
ρον, ὡς πῶς·

« Φίλοι καὶ συμπολίται, αἰσθάνομαι ὅτι καὶ ἡ μα-
κροτάτη ζωὴ ἔχει τέλος. Τὸ τέρας τῆς ἐμῆς ἡγῆκεν
ἔδη, δὲν θρηνῶ δὲ τὴν τύχην μου, διότι ἡ μεγάλη
ἐλπίς μου κατέστη ἄχθος ἀφόρητον, καὶ δι' ἐμὲ οὐ-

δὲν πλέον ὑπάρχει νέον ὑπὸ τὸν ἥλιον. Αἱ μεταβο-
λαὶ καὶ συμφοραὶ, αἱ τὴν πατρίδα μου ἐρημώσασαι,
ἡ ἀπειρία τῶν ἰδιαίτερων δυστυχημάτων, εἰς ἃ πάν-
τες ὑποκειμένα, τὰ καταβλίδοντα τὸ ἡμέτερον εἶδος
πάθη, καὶ αἱ δυστυχίαι, ὅσαι εἰς τὴν ἐμὴν συνέβησαν
οἰκογένειαν, πᾶν ὅ,τι εἶδον κατὰ τὸ στάδιον τῆς μα-
κρᾶς ζωῆς μου, ταύτην μ' ἐδίδαξε τὴν μεγάλην ἀλή-
θειαν· ὅτι οὐδεμία εὐτυχία, στηριζομένη εἰς τὰ μὴ
ἀφ' ἡμῶν ἐξαρτώμενα, δύναται νὰ ᾔσῃ βεβαία καὶ
διαρκής. Γενεὰ ὅλη ἀπώλετο ὑπὸ σφοδροῦ τινος ἀ-
νέμου· πλῆθος δὲ τῆς ἀδούλου ἡμῶν νεολαίας ἐσκαώ-
θησαν ἐν τοῖς ὕδασι ὑπὸ ψυχροῦ τινος καὶ ἀπροσδο-
κῆτου ανέμου. Ὅποιος τρομερὰς κατακλυσεῖς ἐπροξέ-
νησεν ἡμῖν βροχὴ αἰφνιδία! Τὰ στερεώτερα ἡμῶν
στεγὰσματα δὲν ἀντέχουσιν εἰς ῥαγδαίαν γάλαζαν.
Ἐν ζοφώδεις νέφος ταράττει, καὶ πάσας τὰς γενναιο-
τάτας καρδίας.

« Ἐξῆτα κατὰ τοὺς πρώτους αἰῶνας καὶ συναν-
εσπάρχη μετὰ ἐντόμων ἀνωτέρου ἀναστήματος,
ἰσχυροῦς ἰδιοσυγκρασίας, καὶ κατόχων σοφίας το-
σούτης, ὅσην οὐδεὶς, δύναμις νὰ εἴπω, τῶν τῆς πα-
ρούσης γενεᾶς ἐκείνητος. Σὰς ὁρμίζω νὰ δώσῃτε πί-
στιν εἰς τοὺς τελευταίους αὐτοὺς λόγους μου· ὅτι
δηλ· εἶδον ἄλλοτε τὸν ἥλιον, ὃν ἔδη βλέπομεν πέραν
τοῦ ὕδατος, καὶ ὅστις φαίνεται οὐχὶ μακρὰν τῆς
γῆς ὄν, εἶδον, λέγω, αὐτὸν ἐφιστάμενον ἐν τῷ μέσῳ
τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐξακοντίζοντα καθέτως ἐφ' ἡμῶν
τὰς ἀκτίνάς του. Ἡ γῆ ἦτο πολὺ λαμπροτέρα κατὰ
τοὺς παρελθόντας αἰῶνας, ὁ ἀὴρ πολὺ θερμότερος,
καὶ αἱ ἡμέτεροι πρόγονοι πολὺ ἐγκρατέστεροι καὶ ἐ-
ναρετώτεροι.

« Μολονότι αἱ αἰσθήσεις μου ἐξησθέντην ἤδη, ἡ
μνήμη μου ὁμῶς διατρεῖται ὑγιᾶς· σὰς βεβαιῶ λοιπὸν
ὅτι τὸ ἐνδοξον αὐτὸ ἄστρον κινεῖται. Εἶδον ἐγὼ τὴν
πρώτην αὐτοῦ ἀνατολὴν ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ὄρους
τούτου, καὶ ἠρξάμην τοῦ βίου περὶ τὸν χρόνον, καθ'
ὃν αὐτὸ ἤρχισε νὰ διατρέχῃ τὸ ἀπείρον αὐτοῦ στά-
διον. Προυχώρει δὲ, ἐν διαστήματι πολλῶν αἰώνων,
ἐπὶ τοῦ οὐρανοῦ μετὰ καύσωνος προδροτάτου καὶ λάμ-
ψους ἀκαταλόγιστου, ἣν ὑμεῖς βεβαίως δὲν ἠθέλατε
ὑποφέρει. Ἀλλ' ἔδη, ὡς ἐκ τῆς κλίσεως αὐτοῦ καὶ
τῆς ἐπαισθητῆς ἐλαττώσεως τῆς ἰσχύος του, προβλέ-
πω ὅτι ἡ φύσις μέλλει νὰ τελειώσῃ ἐντὸς ὀλίγου, καὶ
ὅτι, μετὰ μίαν τὸ πολὺ ἐκατοστὴν λεπτῶν, ὁ κόσμος
αὐτὸς θέλει βυθισθῇ εἰς τὸ σκότος.

« Φεῦ! ὦ φίλοι, ποσάκις ἄλλοτε δὲν ἐτρεφόμεν
μὲ τὴν ἀπατηλὴν ἐλπίδα ὅτι θέλω διαμεῖναι διὰ παντός
ἐπὶ τῆς γῆς ταύτης! Ὅποια δὲ μεγαλιπρέπεια ἐντὸς
τῶν κελλίων, τὰ ὅποια μόνος εἶχιν ἀναβοῦρεῖσαι!
Ὅποιαν δὲ ἀπέδιδον ἐμπιστοσύνην εἰς τὴν στερεότητα
τῶν μελῶν μου καὶ τὴν ἐλαττωδότητα τῶν συναρθρώ-
σεων αὐτῶν, καὶ εἰς τὴν ἰσχύον τῶν πτερύγων μου!
Ἀλλ' ἄρκετ' ἔζησα διὰ τὴν φύσιν καὶ τὴν δόξαν, καὶ
οὐδεὶς ἐκ τῶν ἐπιζητούντων μου δὲν θέλει λάβει τὴν
αὐτὴν εὐχαρίστησιν κατὰ τὸν ἐπελευσόμενον αὐτὸν
τοῦ σκότους καὶ τῆς παρακμῆς αἰῶνα. »

A.

